

ROUW SIERT ELECTRA

van eugene o'neill regie ivo van hove

— ▲ —
toneelgroepamsterdam

DEEL I "DE THUISKOMST"

rolverdeling op de achterzijde

van eugene o'neill

regie ivo van hove

vertaling ger thijs

dramaturgie alexander schreuder

scenografie jan versweyveld

geluid marc meulemans

video trish fox, tal yarden

kostuums an d'huys

coproductie toneelschuur producties

assistentie regie thibaud delpeut, ietje visser

assistentie scenografie roel huisman, sascha van riel

hoofd techniek & productie götz schwörer

productieleiding edith den hamer

techniek reyer meeter, arist richartz (1° inspiciënten),

martijn hoogland, karl klomp, hans pieksma, pieter

roodbeen, dennis van scheppingen, ruud de vos

kostuumatelier farida bouhbouh, wim van vliet (hoofd)

uitvoering scenografie atelier amsterdam

castingadviezen hans kemna

fotografie jan versweyveld

grafisch ontwerp joost de haas, jan versweyveld

publiciteit fleur kruis

druk ssp amsterdam

De voorstelling duurt ruim 3u, inclusief pauze.

Rouw siert Electra ging in 2003 in première en werd geselecteerd voor het Theaterfestival en Topstukken 06|07. Halina Reijn ontving voor haar rol van Lavinia een Theo d'Or nominatie.

ROUW SIERT ELECTRA

SYNOPSIS

Rouw siert Electra speelt zich af in het puriteinse New England van vlak na de Amerikaanse Burgeroorlog. In het eerste deel, De Thuiskomst, keert vader Ezra Mannon van het front terug. Hij hoopt op een herstel van het huwelijk met zijn vrouw Christine, maar Christine heeft intussen de ware liefde gevonden bij haar minnaar Adam Brant. Dochter Lavinia is ziekelijk jaloeers: ze adoreert haar vader en bestrijdt als een moderne Electra haar overspelige moeder. Christine ziet geen andere uitweg dan haar man te vermoorden.

De Gejaagden, het tweede deel, begint met de thuiskomst van zoon Orin. Lavinia heeft de misdaad van haar moeder ontdekt en wil haar vader wreken. Ze weet Orin, die altijd een innige relatie met zijn moeder heeft gehad, ervan te overtuigen dat hun moeder er een minnaar op nahoudt. Orin ontbrandt in jaloezie en vermoordt Adam, in de hoop zijn moeder voor zich alleen te houden. Voor Christine is een leven zonder Adam echter zinloos en ze doodt zichzelf. Orin blijft ontredderd achter. Bij aanvang van het laatste deel, De Bezetenen, is een jaar verstreken. Orin en Lavinia zijn volwassen geworden. Orin kan geen vrede vinden met wat hij zijn moeder heeft aangedaan. De doden blijven hem achtervolgen en tenslotte maakt ook hij een einde aan zijn leven. Lavinia blijft alleen achter en sluit zich op in het huis van de familie, waar ze de confrontatie aangaat met de mensen die ze verloren heeft.

A woman with blonde hair, wearing a white dress, is leaning over a black office chair in a dimly lit room. She has a pained or distressed expression. In the background, several other people are seated at a long table, some looking towards the camera and others looking away. A television screen is mounted on the wall in the background, showing a scene with people. The overall atmosphere is somber and dramatic.

AUTEUR EUGENE O'NEILL

De Amerikaanse schrijver Eugene O'Neill (1888-1953) ontleedt in zijn toneelstukken de duistere kant van de menselijke ziel. In 1936 ontving hij de Nobelprijs voor zijn gehele oeuvre, *'voor de kracht, de eerlijkheid en de diepgewortelde emoties van zijn theaterwerk, dat een origineel concept van de tragedie vertegenwoordigt.'* De jury noemde Rouw siert Electra (Mourning Becomes Electra) *'een nachtmerrie van perverse familieverlangens'* en *'zijn grootste werk'*.

Voor Rouw siert Electra (1931) neemt O'Neill één van de oudst overgeleverde theaterteksten als uitgangspunt: de Oresteia van Aischylos. O'Neill is geïnteresseerd in de psychologische gevolgen van deze gezinsontwrichting en geeft een moderne draai aan de oude tragedie: de goden worden vervangen door onbewuste krachten, die de onderlinge familierelaties verzieken. Het klassieke noodlot maakt zo plaats voor een moderne, psychologische variant. O'Neill laat zien dat de moderne mens, ondanks zijn geloof in de vooruitgang, nog steeds onderhevig is aan noodlottige krachten.

“ Welk modern publiek is ooit door vrees en medelijden gereinigd bij het zien van een Griekse tragedie? Dat is onmogelijk! Wij staan er te ver van af, wij leven in een wereld van andere waarden! (...) Als we Goden hadden, of een God, als we geloofden, als we een of ander geneeskrachtig trucje hadden om de Dood te verslaan, dan zouden de Aristotelische richtlijnen misschien gedeeltelijk ook voor onze moderne tragedie gelden. Maar onze tragedie is nu juist dat we alleen onszelf hebben, dat er niets anders is om onszelf naartoe te zuiveren dan een geloof in het binnenste van de mens, goed of kwaad, die onbevreesd de confrontatie aangaat met het duistere mysterie van zijn eigen ziel!’

Citaat uit een brief van O’Neill aan een criticus die de kladversie van Rouw siert Electra had gelezen. (1931, enkele maanden voor de première)

REGIE IVO VAN HOVE

Ivo van Hove heeft grote affiniteit met het werk van Eugene O'Neill. Bij Het Zuidelijk Toneel oogstte hij succes met Rouw siert Electra, Het begeren onder de olmen en Rijkemanshuis. Bij het Staatstheater Stuttgart regisseerde hij Gier unter Ulmen, bij de New York Theatre Workshop More Stately Mansions (Obie Award beste regie), bij de Münchner Kammerspiele Seltsames Intermezzo en bij Toneelgroep Amsterdam Lange dagreis naar de nacht (première augustus 2013) en Rouw siert Electra. *'Zijn stukken doorgronden waarom je op deze wereld bent, hoe je in het leven staat en leren je te accepteren dat je als mens nooit uniek bent. Dat je altijd de zoon of dochter van je vader en moeder blijft. Het bloed van vorige generaties blijft aanwezig en bepaalt voor een deel wie of wat je bent, of je dat wilt of niet.'*, aldus Van Hove.

A man with dark hair, wearing a black polo shirt and light-colored trousers, is sitting on a wooden chair. He is looking towards the right of the frame. To his right, a large, dark, circular object, possibly a prop or a piece of furniture, sits on a black table. In the foreground, a television set displays a blue and white pattern. The background is a plain, light-colored wall.

SCENOGRAFIE JAN VERSWEYVELD

Om Rouw siert Electra op een intense manier te kunnen spelen, ontwierp Jan Versweyveld een ruimte waarin de acteurs heel snel kunnen wisselen van intentie en atmosfeer. Deze ruimte heeft, net als de Familie Mannon, een geheim: het is bewust onbestemd gelaten waar de handeling zich afspeelt. Centraal element in de ruimte is een grote, grijze wand die de toneelruimte afsluit. Hierdoor is de speelruimte letterlijk en figuurlijk verdwenen. Er is verder niets: geen afleiding en daardoor geen ontkomen aan het drama. De scenografie refereert, net als het stuk zelf, aan de Griekse tragedie. Evenals in de oude Griekse theaters is er een achterwand met een deur naar het paleis en een bordes, het koor zit in de zaal.

rouw siert electra

stadsschouwburg amsterdam (020 624 23 11)
vr 30, za 31 aug | di 3, wo 4, vr 6, za 7, di 10,
wo 11, vr 13, za 14 sep | di 3, wo 4, vr 6, za 7 dec

toneelgroep amsterdam

Toneelgroep Amsterdam (TA) is Nederlands grootste repertoiregezelschap en het huisgezelschap van de Stadsschouwburg Amsterdam. We onderscheiden ons met vernieuwende en eigentijdse ensceneringen van klassiekers en modern repertoire voor een (inter)nationaal breed publiek van ruim 110.000 toeschouwers per jaar. TA wordt geleid door Ivo van Hove. Sinds zijn aanstelling heeft hij met een serie spraakmakende voorstellingen en het aantrekken van regisseurs uit binnen- en buitenland – o.a. Johan Simons, Luk Perceval, Thomas Ostermeier, Guy Cassiers, Thibaud Delpout, Eric de Vroedt en Susanne Kennedy – de weg geëffend voor een stads-gezelschap met internationale allure. De kern bestaat uit een topensemble van 22 acteurs. Zij maken het mogelijk dat voorstellingen op het repertoire gehouden worden en elk van onze 350 voorstellingen per jaar urgent en relevant is. Ons doel is om theater over vandaag te maken, met de middelen van vandaag, voor een publiek van vandaag. | **TA-2** is het platform voor de ontwikkeling van (regie)talent | **TA-junior** verzorgt educatie-projecten en juniorvoorstellingen | **TA-extra** is de verzamelnaam voor de randprogrammering | **TA-alliantie** werkt samen met Female Economy/Adelheid Roosen en STD/Thibaud Delpout.

ensemble

kitty courbois, hélène devos, roeland fernhout, fred goessens, janni goslinga, aus greidanus jr., marieke heebink, gaitje jansen, marwan kenzari, hans kesting, hugo koolschijn, ramsey nasr, chris nietvelt, celia nufaar, frieda pittoors, alwin pulinckx, halina reijn, vanja rukavina, gijs scholten van aschat, bart slegers, eelco smits, karina smulders

seizoen 13 | 14

premières

LANGE DAGREIS NAAR DE NACHT

van eugene o'neill
regie ivo van hove
aug, sep, okt, dec 13

DANTONS DOOD

van georg büchner
regie johan simons
feb, mrt, apr 14

HAMLET VS HAMLET

van william shakespeare
regie guy cassiers
productie toneelgroep amsterdam/
toneelhuis
mrt, apr, mei, jun 14

DE PELIKAAN

van august strindberg
regie susanne kennedy
mrt, apr 14

DE ENTERTAINER

van john osborne
regie eric de vroedt
mei, jun 14

THE FOUNTAINHEAD

van ayn rand
regie ivo van hove
jun 14

BLOEDBRUILOFT

van federico garcía lorca
regie julie van den berghe
productie TA-2/frascati producties
nov, dec 13

reprises

DE MEEUW

van anton tsjechov
regie thomas ostermeier
aug, sep, okt 13

ROUW SIERT ELECTRA

van eugene o'neill
regie ivo van hove
coproductie toneelschuur producties
aug, sep, dec 13

DE RUSSEN!

van tom lanoye naar tsjechov
regie ivo van hove
coproductie holland festival, international
theatre festival dialog-wroclaw
okt 13

SCÈNES UIT EEN HUWELIJK

van ingmar bergman
regie ivo van hove
coproductie kaaithater
okt, nov 13

DE VREK

van molière
regie ivo van hove
nov 13

ROMEINSE TRAGEDIES

van william shakespeare
regie ivo van hove
coproductie holland festival, de munt,
kaaithater, muziektheater transparant,
bl!ndman
dec 13, mrt 14

NA DE REPETITIE / PERSONA

van ingmar bergman
regie ivo van hove
coproductie théâtre de la place (liège),
théâtres de la ville de luxembourg,
maison des arts de créteil
jan 14

OPENING NIGHT

van john cassavetes
regie ivo van hove
productie toneelgroep amsterdam/ntgent
jan 14

LA VOIX HUMAINE

van jean cocteau
regie ivo van hove
okt 13, jan 14

TA-junior

HAMLET JR.

naar william shakespeare
regie rosa fontein, erik willems
mrt, apr 14

TA-alliantie

HETTY & GEORGE

van george groot, adelheid roosen
regie titus muizelaar
coproductie female economy,
bellevue lunchtheater
sep, okt, nov 13

GESLUIERDE MONOLOGEN

van adelheid roosen
productie female economy
feb, mrt, apr 14

toneelgroep amsterdam
marnixstraat 427 | 1017 pk amsterdam
(020) 795 99 00 | tga.nl | info@tga.nl
@tgamsterdam
facebook.com/toneelgroepamsterdam

SUBSIDIENTEN

AMSTERDAM PARTNER

PERFORMANCE PARTNER

ROUW SIERT ELECTRA

ezra mannon
hans kesting

christine mannon
janni goslinga

lavinia mannon
halina reijn

orin mannon
eelco smits

adam brant
hans kesting

peter niles
alwin pulinckx

hazel niles
hélène devos

seth beckwith
hugo koolschijn

toneelgroep amsterdam